

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos VI. — Izdan in razposlan dne 1. marcija 1883.

19.

Ukaz finančnega in trgovinskega ministerstva od 8. febru- varja 1883,

o colnouradni odpravi poslatev žita in moke v tozemskem prevoznem postopku čez morje.

V dogovoru s kralj. ogersko vlado dovoljuje se olajšilo, izrečeno v §^{ta} 2 mi-
nisterskega ukaza od 2. maja 1880 št. 11967 (Drž. zak. št. 49, fin. m. uk. od
leta 1880 št. 17), vsled katerega se sme pri odpravi nekateroga pod točko b)
omenjenega paragrafa imenoma navedenega blaga v tozemskem prevoznem po-
stopku čez morje opustiti uradni zapor, tudi pri poslatvah žita in moke, ki gredó
v tozemskem občenji čez morje.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

20.

Postava od 16. februvarja 1883,

kako postopati, da se kdo za mrtvega proglasi in da se smrt dokaže.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Da se za mrtvega proglasi človek, kateri se pogreša, pristojno je prve sto-
pinje sodišče, v katerega okoliši je pogrešani imel svoje poslednje stanovališče,
ali če tega ni imel, svoje poslednje bivališče.

Proглаšenje
za mrtvega.

§. 2.

V kolikor se v tej postavi ne ustanavlja drugače, naj se o postopku, ko se je zaprosilo, da naj se kdo proglasi za mrtvega, uporabljajo splošne naredbe o sodnem postopku v pravnih zadevah razen praved.

§. 3.

Vse dejanske razmere merodajne sodni presodbi raziščejo naj se z uradno preiskavo.

Gledé tega, kako uporabljati dokazila in kako ocenjati dokaze, sodišča ne vežejo postavna pravila.

Stranka, katera je zaprosila, da naj se kdo za mrtvega proglasi, in druge osebe smejo se, ako treba, tudi pod prisego zaslišati.

§. 4.

Ako se je bati, da bi se utrdba dejanskih stvari, katere utegnejo uplivne biti na dosego proglašenja za mrtvega, z daljšim odlašanjem ne onemogočila ali izdatno otežila, smé se ta utrdba zahtevati, predno se je še zaprosilo proglašenje za mrtvega, pri tistem okrajnem sodišči, v katerega okoliši je poizvedeti, česar je za utrdbo potreba.

§. 5.

Prošnja, da naj se kdo za mrtvega proglasi, sme se upoloziti leto dnî predno poteče rok, določen v §^{tu} 24 o. d. z.

Če se pa hoče doseči, da naj se za mrtvega proglasi pogrešanec, kateri je bil v hudi smrtni nevarnosti, sme se zaprositi, da naj se za mrtvega proglasi, takoj po prigodbi, v kateri je bilo življenje pogrešanca v nevarnosti.

Razloka, ki izreka proglašenje za mrtvega, ne more se nikakor storiti, predno poteče rok, določen v §^{tu} 24 o. d. z.

§. 6.

Če se zaprosi, da naj se kdo za mrtvega proglasi, naj sodišče postavi skrbnika, da zastopa pogrešanca v postopku, da se za mrtvega proglasi.

Skrbnik ima seosebno dolžnost, storiti kar je primerno, da bi se našel pogrešanec.

§. 7.

Ako se sodišču dovolj dokazan zdi obstanek vsega, česar je postavno potreba, da se kdo za mrtvega proglasi, tako da je moči začeti nadaljni postopek, tedaj naj z izrokom, v katerem je povedati bistvene okolnosti posameznega slučaja, pozivlja, da naj se sodišču ali skrbniku poroči, kar se vé o pogrešancu.

Ob enem je oglasiti, da se bode o prošnji, da naj se kdo za mrtvega proglasi, izdala razloka, ko preteče leto dnî. A ta rok naj se v slučaji, oznamenjenem v §^{tu} 5, odstavku 2 raztegne do tega, da poteče rok od treh let, določen v §^{tu} 24, št. 3 o. d. z.

Izrok naj se nabije na sodni deski in trikrat vvrsti v časnik, ki je namenjen uradnim razglasom. Sodišče more tudi ukazati, da se izrok v drugih časnikih objavi, ter da se tako objavljenje izroka ponavlja.

Dan, katerega mine izročni rok, povedati je v vsakem slučaju v izroku in določiti tako, da mora potem, ko se je izrok v tretje vvrstil v uradni časnik, preteči najmenj leto dni.

§. 8.

Ko poteče rok, določen v izroku, razsodi sodišče, na vnovično zaprosbo, o zahtevi, da naj se kdo za mrtvega proglasi.

Ako se proglašenje za mrtvega izreče, povedati je tudi dan dozdevne smrti.

Ako se dá po zvršenih pozvedbah določiti dan, za katerega je misliti, da je smrtni dan, oziroma, da ga pogrešaneec ni preživel, naj se tá dan, razen tega pa tisti dan oznameni za dozdevni dan smrti, katerega je nastopil konec roka, ki mora poteči, da se po §^{ta} 24 o. d. z. more smrt za dozdevno smatrati v dotičnem slučaju.

§. 9.

Ako je pogrešani človek zapustil zakonskega druga, smé tá, če se nahajajo potrebščine, določane v grajanskem pravu, zahtevati, da se proglašenju za mrtvega pridene tudi izrecilo, da velja zakon za razvezan.

Sodišče naj v tem slučaju s skrbnikom vred postavi tudi zagovornika zakonske vezi.

V razloki, katera proglašá koga za mrtvega, razsoditi je tudi o zahtevi, da naj velja zakon za razvezan.

Ostali zakonski drug sme tudi pozneje, ko se je pogrešani že za mrtvega proglasil, zahtevati izrecilo, da naj zakon velja za razvezan. Sodišče naj se o tem ravná po določilih té postave, ter v razloki naj, ako privoli v zahtevo, izreče samo tó, da naj zakon velja za razvezan.

Zagovornik naj se v obéh slučajih proti razloki na prvi stopinji, ki ima v sebi izrecilo, da naj zakon za razvezan velja, poprime utečaja (rekursa). Isto velja, če se je nasproti razloki prve stopinje tako izreklo stoprav na drugi stopinji.

§. 10.

Ako ni moči smrti pogrešancea dokazati z javnimi listinami, more se pri sodišči v §. 1 oznamenjenem podati dokaz smrti ter zadobiti izrecilo, da ta stvar velja za dokazano.

Dokazovanje smrti.

Na postopek se uporabljajo določila §^{ov} 2, 3 in 4.

Ako se sodišču zaprosba, da naj se smrt dokaže, vidi primerna, da je moči započeti nadaljnji postopek, naj izdá izrok, na katerega se uporabljajo določila §^{ta} 7 s to izpremeno, da je izročni rok, kakor se vzvidi sodišču ustanoviti, vendar ne na krajši čas nego na tri mesece.

Istodobno, ko izdá izrok, naj sodišče postavi skrbnika (§. 6).

Dokazi morejo se vzprejemati prej, nego preteče izročni rok.

Pred razloko naj sodišče stranke zasliši o tem, kar je podalo dokazovanje.

Ako se dosodi, da je dokaz smrti doprinesen, tedaj je v razloki povedati dan, za katerega je dokazano, da je smrti dan, oziroma, da ga pogrešanec ni preživel; v poslednjem slučaju naj ta dan velja za smrti dan.

§. 11.

Ta postava pride v moč z dnem razglasitve, in postavna določila, katera zdaj veljajo, izgube svojo moč, kolikor drugače uravnavajo njene predmete.

Določila té postave uporabljajo se tudi v slučajih proglašenja za mrtvega ali dokazovanja smrti, kateri že tekó pred sodiščem.

§. 12.

Zvršitev té postave naroča se ministru pravosodja.

Na Dunaji, dne 16. februarja 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pražák s. r.